

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/191/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118322456
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118322456.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti G., F., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom ako matka, t. č. umiestnené v Krízovom stredisku Domu svätej Alžbety, ul. 9 mája 74, Banská Bystrica, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, deti matky Z. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. T., B. cesta XX, t. č. hospitalizovaná v Centre pre liečbu drogových závislostí, Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 55 a otca D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. T., E. č. XX, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici o zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „UPS VaR/navrhovateľ“) sa návrhom podaným dňa 24.08.2018 domáha zmeny zariadenia na výkon výchovného opatrenia, nariadeného v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Detského domova Ratolesť, Trnava 90, 962 344 Trnava. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Banská Bystrica dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Krízového strediska Dom sv. Alžbety rovnako ako aj ich sestru U.. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/16/2018, právoplatného dňa 22.06.2018 súd odňal maloleté deti z osobnej starostlivosti matky a nariadil pobyt v zariadení - Krízové stredisko Domov svätej Alžbety so sídlom Ul. 9 mája 74, Banská Bystrica najdlhšie na šesť mesiacov. Uložené výchovné opatrenie aktuálne plní svoj účel, matka sa podrobuje liečbe závislostí ústavnou formou, otec je zamestnaný, sporí finančné prostriedky na zabezpečenie bývania. Ďalej uviedol, že sa samostatne domáha nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k sestre maloletých - U., pretože zariadenie nedisponuje odbornou pomocou, akú si sestra U. vyžaduje, s poukazom na nevhodné prejavy v správaní. Prejavy správania boli podnietené konaním matky. Nestotožňuje sa s názorom zariadenia riešiť životnú situáciu maloletej U. zaradením do diagnostického centra, nakoľko má za to, že neprimerané správanie bolo spôsobené negatívnym vplyvom matky na dieťa. Preto hľadal z dôvodu súrodeneckej naviazanosti zariadenie nerežimového typu, pretože zariadenie, v ktorom sa maloletá U. nachádza nedisponuje vhodnými odbornými metódami pre prácu s maloletou. Pri pohovoroch maloleté deti uviedli, že chcú byť spolu so sestrou U.. Roztrhnutím súrodeneckej väzby by došlo k vážnemu ohrozeniu psychického vývinu maloletých detí. Dňa 01.08.2018 vyjadril Riaditeľ Detského domova Ratolesť, Trnava súhlas s prijatím maloletých detí a ich maloletej sestry U. do zariadenia od 30.08.2018. Maloleté majú v uvedenom zariadení zabezpečené pokračovanie vo výchovnovzdelávacom procese. Maloletá F. ukončila 2. ročník základnej školy. Nemá vzťah k učeniu. Je vedená v špecializovanej ambulancii pedopsychiatra. Má kladný vzťah k svojim sestram a matke. Maloletá F. nenavštevovala predškolské zariadenie. Po príchode do zariadenia bola silno naviazaná na staršiu sestru U., jej vzťah k nej pretrváva. V súčasnosti má rozšírenú slovnú zásobu, odvykla si od plienok. Matka maloletých bola spočiatku v úprave rodinných pomerov aktívna, spolupracujúca a prejavovala ozajstný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti

o maloleté deti. Aktuálne je hospitalizovaná v centre pre liečbu drogových závislostí, z dôvodu závislosti na požívaní alkoholických nápojov. S maloletými je v kontakte každú stredu v mesiaci. Otec maloletých detí je naďalej zamestnaný pre firmu pána U., aktuálne pracuje v Trenčíne, vykonáva stavebné práce. S maloletými deťmi bol naposledy v kontakte posledný deň pred odchodom do tábora. S matkou maloletých detí v kontakte nie je. Maloleté deti matku pravidelne navštevujú v sprievode pracovníka zariadenia. Matka maloleté deti usmerňovala, aby rešpektovali vychovávateľov, aby spolu vychádzali a aby si vzájomne pomáhali. Tento prístup matky podnietil stabilizáciu v správaní sa maloletých detí, čo má za následok ich vnútornú stabilitu, maloleté deti sú vďačnejšie, láskavejšie, a bez odporu rešpektujú pravidlá.

2. Z opatrovaneckého spisu vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 37P/16/2018-45 zo dňa 02.05.2018 maloleté deti odňal z osobnej starostlivosti matky a maloletým deťom nariadil pobyt v Krízovom stredisku Domov sv. Alžbety, so sídlom ul. 09. mája 74, Banská Bystrica.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

9. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

10. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloleťmu dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

11. UPSVaR podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach maloletých detí spolu s návrhom na začatie konania. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol podaný dôvodne. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd nepovažuje za nevyhnutnú a naliehavú potrebu bezodkladne upraviť pomery maloletých detí. Pomery maloletých detí boli totiž upravené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/16/2018-45 zo dňa 02.05.2018, ktorým súd nariadil nad maloleťmi výchovné opatrenie s trvaním najdlhšie po dobu šiestich mesiacov. Návrh UPSVaR (navrhovateľa) pritom neobsahuje také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu zmenu zariadenia na vykonávanie neodkladného opatrenia. Navrhovateľ podal návrh na zmeny zariadenia na tom základe, že maloleté deti sú súrodenecky naviazané na svoju staršiu sestru U., s ktorou sú v totožnom zariadení výchovné problémy. Zariadenie odporučilo zaradenie maloletej U. do diagnostického centra. S týmto odporúčaním sa však navrhovateľ nestotožnil, nakoľko správanie sa maloletej U. bolo spôsobené negatívnym vplyvom matky. Preto navrhovateľ hľadal spoločne pre všetky maloleté deti vhodné zariadenie (nerežimového typu). Z uvedeného vyplýva, že predmetom návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj návrhu vo veci samej je len preloženie maloletých detí spoločne s maloletou U. do iného zariadenia obdobného typu, v akom sa maloleté deti nachádzajú doposiaľ. Súd však z obsahu návrhu navrhovateľa nenašiel relevantné dôvody na to, aby návrhu vyhovel. Súd považuje návrh navrhovateľa za neefektívny a nedostatočne odôvodnený. Navrhovateľ síce na jednej strane poukazuje na výchovné problémy maloletej U., avšak tie sa netýkajú maloletých detí G.. Zároveň návrh je na viacerých miestach kontraproduktívny. Navrhovateľ sa na jednej strane nestotožňuje s odporúčaním zariadenia na umiestnenie maloletej U. do diagnostického centra. Tvrdí, že výchovné problémy maloletej U. postačuje riešiť v inom zariadení obdobného typu, avšak svoje tvrdenie opiera o správu Krízového strediska Domu svätej Alžbety zo dňa 07.08.2018, z ktorého ale výchovné problémy s maloletou U. nevyplývajú. V správe je totiž uvedené, že v správaní maloletej U. pozorujú pozitívnu zmenu hlavne v prístupe k jej povinnostiam. Taktiež vnímajú jej ochotu pomáhať pri starostlivosti o mladšie sestry, ktoré ju primerane rešpektujú. Matka maloleté deti pri návšteve usmerňovala, aby spolu vychádzali, nerobili si zbytočné problémy a rešpektovali vychovávateľov. Tento zmenený prístup matky podnietil maloletú U. k spolupráci s personálom zariadenia a primeraným prosociálnym reakciám z jej strany. Táto nová situácia spôsobila, že deti sa zastabilizovali a v ich správaní sa už často neprejavuje vnútorné rozladenie. Návštevy detí za matkou vniesli do ich prežívania väčšiu pohodu, vidia, že matka sa zotavuje aj po fyzickej stránke, čo vnieslo do ich vzájomných vzťahov viac radosti a opory. Z uvedeného tak vyplýva, že maloleté deti vrátane maloletej U. sú v zariadení stabilizované a možno vidieť na ich správaní pozitívnu zmenu. Podľa názoru súdu navrhovateľ nepreukázal potrebu zmeny zariadenia v dôsledku neprimeraného správania maloletej U.. Nie je v záujme maloletých detí, aby boli za tohto stavu premiestnené do iného zariadenia obdobného typu. Mohlo by tým dôjsť k neprimeranému zásahu do režimu maloletých detí, ktoré im momentálne prispieva. Navrhovateľom požadované neodkladné opatrenie by sa minulo svojmu účelu. Súd tiež poukazuje na to, že bez primeraných dôvodov nie je možné maloleté deti premiestniť do iného zariadenia bez toho, aby došlo zároveň k potrebe zmeny už uloženého výchovného opatrenia. Súd bez takéhoto návrhu nemôže neodkladným opatrením odovzdať maloleté deti do iného zariadenia, ak existuje právoplatné rozhodnutie súdu vo veci samej, ktorým bolo maloleťm deťom nariadené výchovné opatrenie.

12. Navrhovateľ ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately by si mal byť zo svojho právneho postavenia vyššie uvedených skutočností vedomý. Súd z toho titulu od navrhovateľa očakáva určitú mieru profesionality pretavenú v podávaní kvalifikovaných a riadne odôvodnených návrhov. Keďže návrh v predmetnej veci uvedené postuláty neobsahuje, súd návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

13. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).